

S p r á v a

o činnosti odborovej kontroly nad stavom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v
roku 2008

Časť I.

Všeobecné údaje

1. Údaje o počte profesionálnych inšpektorov BOZP: 2
2. Údaje o počte vykonaných kontrol, z toho:

- Základných kontrol BOZP: 7
- Komplexných kontrol BOZP: 19
- Tematických kontrol BOZP: 6
- Mimoriadnych kontrol BOZP: 0
- Následných kontrol BOZP: 29
- Iných kontrol: 0

3. **Základné údaje o počte vyšetrení pracovných úrazov, chorôb z povolania a závažných udalostí podľa § 17 zákona NR SR č.124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č.500/2006 Z. z., ktorou sa ustanovuje vzor záznamu o registrovanom pracovnom úraze.**

V roku 2008 neboli v organizáciách odborového zväzu zaevidované, resp. zaregistrované žiadne pracovné úrazy, choroby z povolania ani iné závažné udalosti.

Časť II.

Kontrolná činnosť odborov:

Výsledky kontrolnej činnosti:

4. **Požiadavka na prerušenie práce podľa § 149 ods.1 písm. c) Zákonníka práce.**

V kontrolovaných organizáciách špecialisti ochrany práce nepožadovali prerušenie práce z dôvodu bezprostredného a vážneho ohrozenia života alebo zdravia

zamestnancov, prípadne ostatných osôb zdržiavajúcich sa v priestoroch alebo na pracovisku zamestnávateľa s jeho vedomím.

5. Kontrola dodržiavania predpisov.

Zaradenie a rozbor zistených nedostatkov

1. Nedostatky technického charakteru:

- Nevykonávanie odborných prehliadok a skúšok technických, resp. vyhradených technických zariadení v stanovených lehotách (Mestský úrad Humenné a Mestský úrad Bytča),
- nevykonávanie predpísaných kontrol na požiarotechnických zariadeniach /prenosné hasiace prístroje, požiarne hydranty, požiarne dvere, požiarne klapky, elektrická požiarňa signalizácia a podobne/. (Obecný úrad Štvrtok na Ostrove a Mestský úrad Ružomberok),
- nevykonávanie predpísaných kontrol, skúšok a revízií na prevádzkovanom elektrickom prenosnom náradí a elektrických spotrebičoch v stanovených lehotách, (Úrad na ochranu osobných údajov SR, Štátny fond rozvoja bývania, Mestský úrad Veľký Meder, Obecný úrad Zlaté Klasy, Obecný úrad Nový Život, Obecný úrad Štvrtok na Ostrove, Obecný úrad Janíky, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, Mestský úrad Senica, Krajský pozemkový úrad Bratislava, Krajský úrad životného prostredia Bratislava a Mestský úrad Bytča),
- nevykonávanie ročných kontrol stability prevádzkovaných regálov a rebríkov (Štatistický úrad SR, pracovisko Štatistického úradu SR v Bratislave),
- neodstraňovanie nedostatkov zisťovaných pri odborných prehliadkach a skúškach v stanovených lehotách (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky a Mestský úrad Bytča),
- nevykonávanie preventívnych protipožiarňových prehliadok na pracoviskách v stanovených lehotách (Úrad na ochranu osobných údajov SR, Štátny fond rozvoja bývania Bratislava, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok a Krajský pozemkový úrad Bratislava),
- nevykonávanie cvičných požiarňových poplachov v stanovenej lehote (Štátny fond rozvoja bývania Bratislava, Obecný úrad Janíky a Krajský pozemkový úrad Bratislava),
- nevykonávanie spoločných previerok bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v stanovenej lehote (Mestský úrad Moldava nad Bodvou, Záchraná brigáda Hasičského a záchranného zboru Humenné, Mestský úrad Humenné, Mestský úrad Bardejov, Štátny fond rozvoja bývania Bratislava, Obecný úrad Janíky, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, Mestský úrad Senica, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, Krajský pozemkový úrad Bratislava, Mestský úrad Ružomberok a Mestský úrad Bytča),

2. Nedostatky zisťované v pracovných priestoroch a pracovných podmienkach

- Zatekanie do pracovných priestorov (Obvodný úrad životného prostredia Senec a Daňové riaditeľstvo SR, pracovisko Prešov),

- poškodená podlahová krytina (Obecný úrad Bidovce – Materská škola a Krajský úrad životného prostredia Bratislava),
- zastaralý a opotrebovaný kancelársky nábytok (Obvodný úrad životného prostredia Senica),
- prevádzkované regále v príručnom sklade neoznačené maximálnou nosnosťou a počtom buniek v stĺpci (Obecný úrad Ruskov),
- poškodené a opotrebované schodiskové stupne na schodištiach (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Bratislave a Obecný úrad Tvarožná),
- farebné neodlíšenie nástupných a výstupných schodiskových stupňov od okolitej podlahy (Obecný úrad Ruskov a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky),

3. Nedostatky a porušenia pri vyšetrovaní a registrácii pracovných úrazov, chorôb z povolania a nebezpečných a závažných udalostí:

- chýbajúca evidencia pracovných úrazov ktoré nepodliehajú registrácii (Obecný úrad Ruskov a Mestský úrad Humenné),
- nedostatky v evidencii a registrácii pracovných úrazov podliehajúcich registrácii (Záchraná brigáda hasičského a záchraného zboru Humenné a Mestský úrad Michalovce),

4. Nedostatky a porušenia zistené pri odškodňovaní pracovných úrazov a chorôb z povolania:

- Neustanovená komisia na odškodňovanie pracovných úrazov, resp. chorôb z povolania (Daňové riaditeľstvo SR, pracovisko Prešov),

5. Nedostatky zistené pri poskytovaní, používaní osobných ochranných pracovných prostriedkov:

- Nevypracované zoznamy na poskytovanie a používanie osobných ochranných pracovných prostriedkov (Obecný úrad Ruskov, Štátny fond rozvoja bývania Bratislava, Obecný úrad Janíky, Mestský úrad Senica a Mestský úrad Ružomberok),
- neschválené dokumenty o vyhodnotení nebezpečenstiev (rizík) vedením zamestnávateľskej organizácie (Úrad na ochranu osobných údajov SR Bratislava),
- nevypracované dokumenty o vyhodnotení nebezpečenstiev a rizík (Štátny fond rozvoja bývania Bratislava, Obecný úrad Janíky, Mestský úrad Senica a Mestský úrad Ružomberok),

6. Nedostatky a porušenia predpisov zistené pri hygienickej a zdravotnej starostlivosti:

- Neurčení a nevyškolení zamestnanci na poskytovanie prvej pomoci (Mestský úrad Moldava nad Bodvou, Mestský úrad Spišská Nová Ves, Obecný úrad Valaliky, Mestský úrad Humenné a Mestský úrad Bardejov),
- nevykonávanie hygienických maľoviek v prevádzkovaných objektoch a priestoroch (Obvodný úrad životného prostredia Senica),

- prehrievanie pracovísk v letných mesiacoch z dôvodu chýbajúcej klimatizácie (Krajský úrad životného prostredia Bratislava, pracovisko Pezinok a Obvodný úrad životného prostredia Senica, detašované pracovisko Skalica),
- podchladzované pracoviská v nadstavbe (Obvodný úrad životného prostredia Senica, detašované pracovisko Skalica),
- nezriadená pracovná zdravotná služba (Obecný úrad Ruskov, Daňové riaditeľstvo SR, pracovisko Prešov, Mestský úrad Spišská Nová Ves, Mestský úrad Michalovce, Mestský úrad Humenné, Mestský úrad Bardejov, Úrad na ochranu osobných údajov SR Bratislava, Krajský úrad životného prostredia Bratislava, Krajská prokuratúra Trenčín, Krajská prokuratúra Banská Bystrica a Mestský úrad Ružomberok),
- nezabezpečovanie preventívnych lekárskech prehliadok vo vzťahu k práci (Mestský úrad Humenné a Štátny fond rozvoja bývania Bratislava),
- nedostatočné umelé osvetlenie v pracovných priestoroch z dôvodu vysokých stropov (Obvodný úrad životného prostredia Senica),
- chýbajúci zdravotnícky materiál na pracoviskách, najmä zdravotnícke lekárničky prvej pomoci (Obecný úrad Ruskov a Záchraná brigáda hasičského a záchraného zboru Humenné),

7. Nedostatky zisťované pri organizovaní a výkone nadčasovej, alebo nočnej práce:

- Pri výkone práce nadčas, resp. nočnej práci neboli v sledovanom období v organizáciách odborového zväzu zistené zásadné nedostatky.

8. Nedostatky a porušenia ustanovení § 19 a § 20 zákona NR SR č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov:

- V súvislosti s plnením ustanovení § 19 zákona NR SR č. 126/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov išlo predovšetkým o nevymenovanie zamestnancov do funkcie zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť, o ich nevyškolenie a nevykonávanie činnosti zástupcov zamestnancov, resp. nepredloženie preukázateľných dokladov o ich činnosti. (Štátny fond rozvoja bývania Bratislava, Mestský úrad Senica, Mestský úrad Humenné, Mestský úrad Bardejov, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky a Mestský úrad Ružomberok),
- Nedostatky v plnení ustanovení § 20 vyššie citovaného zákona spočívali predovšetkým v nezriadení komisie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (Mestský úrad Spišská Nová Ves, Mestský úrad Bardejov a Mestský úrad Ružomberok),

9. Nedostatky organizačného charakteru:

- Nie je vykonávaná sústavná kontrola dodržiavania bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (Štátny fond rozvoja bývania Bratislava a Obecný úrad Janíky),
- nezriadená bezpečnostnotechnická služba (Mestský úrad Humenné, Obecný úrad Zlaté Klasy, Obecný úrad Nový Život, Obecný úrad Štvrtok na Ostrove, Obecný úrad Čakany, Obecný úrad Čenkovce, Obecný úrad Janíky, Krajský pozemkový úrad Bratislava a Mestský úrad Bytča),

- nedostatočný počet zamestnancov zabezpečujúcich bezpečnostnotechnickú službu (Daňové riaditeľstvo SR Banská Bystrica a všetky jeho krajské pracoviská. Na jedného technika bezpečnosti práce by malo podľa zákona pripadať maximálne 600 zamestnancov. Skutočnosť je taká, že na jedného technika BOZP pripadá 900- 1000 zamestnancov, pričom tento zastrešuje až dve krajské pracoviská,
- zamestnávateľ nevypracoval a nevydal pre svoje pracoviská „Zákaz fajčenia“ (Mestský úrad Humenné),
- odborný zamestnanec /technik BOZP a PO/ nespĺňa kvalifikačné požiadavky (Mestský úrad Ružomberok),
- nevypracovaná žiadna interná dokumentácia bezpečnosti práce (Obecný úrad Zlaté Klasy, Obecný úrad Nový Život, Obecný úrad Štvrtok na Ostrove, Obecný úrad Čakany, Obecný úrad Čenkovec, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, Mestský úrad Senica a Mestský úrad Ružomberok),
- nevypracovaná žiadna interná dokumentácia ochrany pred požiarom (Úrad na ochranu osobných údajov SR, Štátny fond rozvoja bývania Bratislava, Obecný úrad Čenkovec, Obecný úrad Janíky a Mestský úrad Ružomberok),
- nevypracované, resp. neaktualizované pravidlá na zaistenie BOZP (Obecný úrad Ruskov, Mestský úrad Humenné, Štátny fond rozvoja bývania Bratislava, Mestský úrad Martin, Mestský úrad Bytča, Krajský úrad životného prostredia Bratislava a Krajský pozemkový úrad Bratislava),
- nevydanie koncepcie politiky BOZP (Obecný úrad Ruskov, Mestský úrad Humenné, Mestský úrad Bardejov, Úrad na ochranu osobných údajov SR, Štátny fond rozvoja bývania, Mestský úrad Senica a Mestský úrad Ružomberok),
- vypracovaná koncepcia politiky BOZP je veľmi všeobecná, nekonkrétna a nerieši potreby zamestnávateľa na úseku BOZP, hygieny práce a ochrany pred požiarom. (Záchraná brigáda hasičského a záchranného zboru Humenné, Mestský úrad Michalovce, Mestský úrad Bardejov a Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky),
- zamestnávateľ nevypracoval písomný zoznam prevádzkovaného elektrického prenosného náradia, predlžovacích šnúr a elektrických spotrebičov (Krajský pozemkový úrad Bratislava, Krajský úrad životného prostredia Bratislava, Úrad na ochranu osobných údajov SR, Mestský úrad Moldava nad Bodvou, Mestský úrad Veľký Meder a Mestský úrad Bytča).
- nevykonávanie pravidelného oboznamovania, informovania a overovania nadobudnutých vedomostí z predpisov o BOZP a OPP u vedúcich a ostatných zamestnancov (Obecný úrad Ruskov, Štátny fond rozvoja bývania Bratislava, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, Krajský pozemkový úrad Bratislava a Mestský úrad Ružomberok),
- zamestnávateľ nevedie požiarnu knihu (Obecný úrad Zlaté Klasy, Obecný úrad Nový život a Obecný úrad Štvrtok na Ostrove),
- nezriadená ohlasovňa požiarov v objekte, resp. na pracovisku (Úrad na ochranu osobných údajov SR a Štátny fond rozvoja bývania Bratislava),
- zamestnávateľ nemá vymenovanú protipožiarnu hliadku (Úrad na ochranu osobných údajov SR, Obecný úrad Janíky, Obecný úrad Nový Život a Obecný úrad Čenkovec),
- zamestnávateľ nezabezpečuje vykonávanie odbornej prípravy zamestnancov zaradených do protipožiarnej hliadky (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, Krajský pozemkový úrad Bratislava a Mestský úrad Ružomberok),

- nevypracovanie evidencie prevádzkovaného elektrického prenosného náradia a spotrebičov, prevádzkovaných regálov a rebríkov (Úrad na ochranu osobných údajov SR, Štátny fond rozvoja bývania Bratislava, Mestský úrad Veľký Meder, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, Mestský úrad Senica, Krajský pozemkový úrad Bratislava, Mestský úrad Bytča, Obecný úrad Ruskov, Mestský úrad Moldava nad Bodvou, Obecný úrad Turňa nad Bodvou a Obecný úrad Valaliky),
- nevypracovanie a vedením organizácie neschválenie zoznamu prác a pracovísk zakázaných ženám, tehotným ženám a matkám do konca 9.- toho mesiaca po pôrode (Mestský úrad Humenné a Štátny fond rozvoja bývania),
- v prevádzkovom denníku kotolne nie sú určené lehoty vykonávania občasnej obsluhy (Mestský úrad Kežmarok),
- zamestnávateľ nezabezpečuje vedenie prevádzkových denníkov kotolne (Mestský úrad Moldava nad Bodvou, Obecný úrad Ruskov a Obecný úrad Bidovce),

10. Ostatné zistené nedostatky:

- Otvárateľné okná najmä v kuchyniach a kotolniach nezabezpečené sieťovinou z dôvodu zamedzenia vniknutia cudzích predmetov a živočíchov (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky),
- neoznačené hlavné spínače elektrickej energie (Obecný úrad Bidovce a Obecný úrad Zlaté Klasy),
- nechránené živé časti elektrických zariadení v rozvodniciach nízkeho napätia (Obecný úrad Turňa nad Bodvou a Mestský úrad Bardejov),
- stropné a nástenné svietidlá nie sú opatrené ochrannými sklami, resp. krytmi (Mestský úrad Moldava nad Bodvou a Záchraná brigáda hasičského a záchranného zboru Humenné),
- neoznačenie znížených stropov, podchodných výšok bezpečnostným značením (Mestský úrad Moldava nad Bodvou a Obecný úrad Bidovce),
- stanovištia prenosných hasiacich prístrojov neopatrené požadovanými piktogramami (Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Malacky, Obecný úrad Zlaté Klasy a Obecný úrad Čenkovce),

11. Na základe poukázania (upozornenia) špecialistov ochrany práce bolo zamestnávateľmi v priebehu odborových kontrol odstránených celkom 32 nedostatkov. Predmetné nedostatky neboli z tohto dôvodu uvádzané do protokolov z vykonanej odborovej kontroly.

Časť III.:

Metodická a poradenská služba odborov

1. Metodická a poradenská činnosť:

Metodická pomoc a poradenstvo poskytované odborovým funkcionárom, ale aj vedúcim a ostatným zamestnancom, bolo súčasťou každej odborovej kontroly, resp. návštevy v organizácii. Celkom bolo poskytnutých 96 metodických pomoci a poradenstiev na pracoviskách zamestnávateľov a na Republikovej centrále Sloves.

Najčastejšie sa poradenstvo týkalo nasledovnej problematiky:

- Vypracovania pravidiel a pokynov na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- vypracovania koncepcie politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci,
- zisťovania tzv. zostatkových rizík /ohrození/,
- ochrany nefajčiarov na pracoviskách,
- činnosti zástupcov zamestnancov pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a komisií BOZP,
- bezpečnostno-technickej služby,
- pracovnej zdravotnej služby,
- vykonávania spoločných previerok pracovísk

V sledovanom období boli pre základné odborové organizácie vypracované, resp. zaslané tieto metodické materiály:

- ✓ Zákon o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci č. 124/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov,
- ✓ Zákon NR SR č.125/2006 Z. z. o inšpekcii práce,
- ✓ zákon NR SR č. 355/2007 Z. z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia,
- ✓ doporučená osnova spoločných previerok pracovísk,

2. Výchova a vzdelávanie:

- Špecialista ochrany práce vykonal v sledovanom období štyri školenia /prednášky/ na tému „Odborová kontrola nad stavom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci“ pre odborných zamestnancov /technikov bezpečnosti práce/. Prednášky boli realizované na žiadosť Inštitútu vzdelávania bezpečnosti práce s.r.o. v Bratislave. Celkom bolo vyškolených 326 zamestnancov. Pre funkcionárov závodných výborov boli vykonané tri prednášky, na ktorých sa zúčastnilo celkom 98 funkcionárov základných organizácií. Témou jednej prednášky bolo odškodňovanie registrovaných pracovných úrazov resp. chorôb z povolania a dvoch prednášok bol výkon odborovej kontroly nad stavom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci v základných organizáciách a oboznámenie s novou legislatívou na úseku bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Prednášky boli vykonané v ZO v rámci odborovej kontroly.

3. Rokovanie o otázkach BOZP

Súčasťou každej odborovej kontroly, resp. návštevy v základnej odborovej organizácii bolo aj rokovanie o otázkach bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci. Problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci bola podľa potreby prerokovaná aj v orgánoch odborového zväzu, a to na zjazde SLOVES, v Predsedníctve SLOVES, Sneme SLOVES a v sekcii Dozorných, inšpekčných a skúšobných orgánov SLOVES. Celkom bolo vykonaných 65 rokovaní.

Špecialisti ochrany práce sa zúčastnili aj dvoch rokovaní zhromaždenia špecialistov ochrany práce, na ktorých bola pravidelne nastolovaná problematika bezpečnosti práce.

4. Vypracovanie stanovísk:

Na Republikovej centrále SLOVES špecialista ochrany práce vypracoval celkom štyri stanoviská k návrhom Pravidiel na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci zaslaných jednotlivými organizáciami, resp. rezortami (MV SR, Datacentrum, Štátna plavebná správa a MF SR) . V jednom prípade bolo vypracované stanovisko k návrhu Koncepcie politiky bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci (MF SR).

V sledovanom období sa špecialista ochrany práce zúčastňoval aj akcií súvisiacich s medzirezortnými pripomienkovými konaniami, konkrétne išlo o vyhlášku Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci s technickými zariadeniami tlakovými, zdvíhacími, elektrickými, plynovými a s technickými zariadeniami v jadrovom zariadení. Celkovo sa špecialista ochrany práce zúčastnil troch rokovaní a konečné stanovisko bolo odovzdané na odborné pracovisko BOZP KOZ SR dňa 8.1.2009.

5. Akcie - poskytovanie pomoci:

V rámci metodickej pomoci v základných organizáciách odborového zväzu špecialisti ochrany práce poskytovali podľa potreby aj právnu pomoc. Obsah právnej pomoci a ich počet je už uvedený v časti poradenská služba. Právna pomoc bola poskytnutá v rámci 12 akcií pre 28 členov.

- Dňa 8.4.2008 sa špecialista ochrany práce zúčastnil odborného seminára organizovaného Štatistickým úradom SR, v súvislosti s aplikáciou vyhlášky MPSVaR SR č.500/2006 Z. z.,
- Dňa 10.5.2008 organizoval špecialista ochrany práce zasadnutie vedenia sekcie Dozorných, inšpekčných a skúšobných orgánov SLOVES,
- Dňa 22.5.2008 sa uskutočnila výročná konferencia sekcie Dozorných, inšpekčných a skúšobných orgánov SLOVES,
- Dňa 23.9.2008 sa špecialisti ochrany práce zúčastnili porady špecialistov ochrany práce na KOZ SR,
- V termíne od 1.10. do 15.10.2008 špecialista ochrany práce participoval na príprave zjazdu OZ SLOVES,
- V dňoch 16. a 17.10.2008 sa špecialista ochrany práce zúčastnil rokovania zjazdu OZ SLOVES v Piešťanoch,
- Dňa 15.decembra 2008 sa špecialista ochrany práce zúčastnil školenia organizovaného Inštitútom výchovy bezpečnosti práce s. r. o. v Bratislave, v súvislosti s pripravovanou novelou zákona o ochrane pred požiarmi a vyhlášky o požiarnej prevencii.

V sledovanom období špecialista ochrany práce neriešil žiadnu sťažnosť.

6. Ostatné aktivity a činnosti v oblasti BOZP: - Q

7. Návrhy na zameranie činnosti a práce odborových inšpektorov v oblasti BOZP pre ďalšie obdobie:

- Dôsledne aj naďalej dodržiavať osnovu pre výkon odborovej kontroly nad stavom bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci uvedenú v platnej metodike zo dňa 16.10.2002.

V Bratislave dňa 12.januára 2009

Spracoval: Stanislav BISKUPIČ, hlavný špecialista ochrany práce